

HANDELINGEN

VAN DE

SYNODE

DER

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK

IN

NEDERLAND,

II

gehouden van 26 Mei tot 5 Juni 1875,

TE

's HERTOGENBOSCH.

KAMPEN,
G. PH. ZALSMAN.
1875.

L. S.

Het is misschien niet ondienstig om de uitgave van deze Notulen te vergezellen van een woord over het karakter dezer Synode in onderscheiding van die haar voorgingen.

In wezen is er geen verschil, kan er geen verschil zijn tusschen deze laatstgehoudene Synode en alle vroegere. De Christelijke Gereformeerde Kerk, wier vertegenwoordigster de Synode is, staat nog altijd op hetzelfde fundament; hare Synodale Vergaderingen worden nog op dezelfde wijze saamgesteld, en beoogen in den grond nu en vroeger hetzelfde.

Maar eene Synode kan door tijdsgelegenheden en omstandigheden een eigen, een kenmerkend karakter verkrijgen, en dit kan van de Synode, te 's Hertogenbosch gehouden, gezegd worden. Haar karakter, dit wat haar onderscheidt, is: dat zij meer voort- en opbouwend, dan scheppend en grondlegend was.

Scheppend en grondlegend kunnen de Synoden van Zwolle, 1854, Hoogeveen, 1860, Middelburg, 1869 en Groningen, 1872, genoemd worden.

De Synode van Zwolle legde den grond voor onze Theologische School; die van Hoogeveen gaf den eersten stoot aan de Zending onder de Heidenen; te Middelburg kwam de vereeniging tot stand tusschen de Christelijk Afscheidene Gereformeerde Kerk en de Oud-gereformeerden; te Groningen sprak de Synode zich duidelijker dan ooit te voren uit over de betrekking tusschen Kerk en Staat, en het was dáár dat het fonds ter ondersteuning van Emeriti-predikanten en predikantsweduwen en weezen een algemeen fonds werd.

Wie nu zulke feiten en handelingen in deze Notulen wil beschreven vinden, wordt teleurgesteld. De roeping en het werk der Synode te 's Hertogenbosch was nederiger. Haar taak was voortbouwen, tot meerdere volmaking brengen. Hoe zij zich van dien taak gekweten heeft in betrekking tot de Theologische School en Zending, tot bovengenoemd fonds en de uitdrukking voor de betrekking tusschen Kerk en Staat, zullen u deze Notulen te zien geven.

Is daarom deze Synode minder dan allen die haar voorgingen? Ons dunkt, zoo weinig als hij die opbouwt en bevochtigt minder is dan hij die het fundament legt en plant. — Alles heeft zijn tijd en elk zijne roeping.

Zij, die onze Vergadering hebben bijgewoond, haar werkzaam gezien hebben, zullen dezen karaktertrek hebben opgemerkt, voor hen, die minder ingewijd zijn, is het misschien noodig er opmerkzaam op te maken, daar Notulen, hoe getrouw en met hoeveel zorg opgesteld, onmogelijk het geheel in al zijne trekken kunnen teruggeven.

Dankbaar blikten wij bij het in orde brengen dezer Notulen op de gehoudene Vergadering terug. Kleeft ons werk altijd veel aan waarover wij verzoening behoeven, had de Vergadering in dit opzicht stoffe tot verootmoediging, wij mogen, dank zij 's Heeren hulpe en genade! getuigen: zij

—

is werkzaam geweest in het werk des Heeren, naar Zijn Woord, in Zijn Geest, die een Geest van waarheid, liefde en eenigheid is. Zij heeft het goede voor de Christelijke Gereformeerde Kerk en het Koninkrijk Gods in het algemeen willen zoeken. Kerk, School en Zending zal er welvaren bij genieten, indien hare besluiten getrouw en in de vreeze des Heeren worden uitgevoerd. Wij verwachten dit van de mindere Kerkbesturen, van Provinciën, Classes en Kerkeraden, maar evenzoo van de leden. Daarom begeeren wij deze Notulen in de handen van die allen.

Onze Synoden staan naar den aard onzer kerkregeering niet boven de gemeenten; zij zijn er uit geworden, daarom moet de gemeente nauwkeurig kennis nemen van wat zij doen.

Nog een enkel woord ligt ons op het hart. Het is een woord van dank aan de kleine Gemeente te 's Hertogenbosch, die, met zoo groote liefde en zeldzame opofferingen, de leden onzer Synode en de afgevaardigden der Buitenlandsche Kerken geherbergd heeft. De Heere vergelde haar, die kleine kracht heeft, met rijke zegeningen, tot bevestiging en uitbreiding van Zijn Koninkrijk, en voege haar meer leden toe dan zij gedurende onze Synodale Vergadering eene plaats gegeven heeft.

Ruste 's Heeren zegen op het werk
dezer Synode, Hem tot eer, Zijne Gemeente tot uitbreiding en opbouwning.

J. H. DONNER, *President,*
W. H. GISPEN, *Secretaris.*
